പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 038

സൂത ഉവാച.

ഏതദാഖ്യാനകം ശ്രുത്വാ വാത്സ്യായന ഉദാരധീഃ .

പരമം ഹർഷമാപേദേ ജഗാദ ച ഫണീശ്വരമ് 1.

വാത്സ്യായന ഉവാച.

കഥാം സംശൃണ്വതേ മഹ്യം തൃപ്തിർനാസ്തി ഫണീശ്വര .

രഘുനാഥസ്യ ഭക്താർതിഹാരികീർതികരസ്യ വൈ 2.

ധന്യ ആരണ്യകോ നാമ മുനിർവേദധരഃ പരഃ .

രഘുനാഥം സമാലോക്യ ദേഹം തത്യാജ നശ്വരമ് 3.

തതോ രാജ്ഞോ ഹയഃ കുത്ര ഗതഃ കേന നിയംത്രിതഃ .

കഥം തത്ര രമാനാഥ കീർതിർജാതാ ഫണീശ്വര 4.

സർവം കഥയ മേ തഥ്യം സർവജ്ഞോഽസ്തി യതോ ഭവാൻ .

ധരാധരവപുർധാരീ സാക്ഷാത്തസ്യ സ്വരൂപധൃക് 5.

വ്യാസ ഉവാച.

ഇതി വാക്യം സമാകർണ്യ പ്രഹൃഷ്ടേനാംതരാത്മനാ .

ഉവാച രാമചാരിത്രം തത്തദ്ഗുണകഥോദയമ് 6.

ശേഷ ഉവാച.

സാധു പൃച്ഛസി വിപ്രർഷേ രഘുനാഥഗുണാന്മുഹുഃ .

ശ്രുതാ ന ശ്രുതവത്കൃത്വാ തേഷു ലോലുപതാം ദധത് 7.

തതോ നിരഗമദ്വാഹഃ സൈനികൈർബഹുഭിർവൃതഃ .

രേവാതീരേ മനോജ്ഞേ തു മുനിവൃംദനിഷേവിതേ 8.

സേനാചരാസ്തതഃ സർവേ യത്ര വാഹസ്തതസ്തതഃ .

പ്രസർപംതി നിരീക്ഷംതസ്തന്മാർഗം രണകോവിദാഃ 9.

വാജീ ഗതോഽഥ രേവായാ ഹ്രദേഽഗാധജലാന്വിതേ .

ഭാലേ സ്വർണഭവം പത്രം ധാരയൻപൂജിതാംഗകഃ 10.

തതോ ജലേ മമജ്ജാസൗ രാമചംദ്ര ഹയോ വരഃ .

തദാ സർവേ മഹാശൂരാസ്തത്ര വിസ്മയമാഗതാഃ 11.

തൈഃ പരസ്പരമേവോചേ കഥം ഹയസമാഗമഃ .

കോഽത്ര ഗംതാ ജലേ വാഹമാനേതും തം മഹോദയമ് 12.

ഇതി യാവത്സമുദ്വിഗ്നാ മംത്രയംതേ പരസ്പരമ് .

താവദ്വീരശതൈഃ സാർധമാജഗാമ രഘോഃ പതിഃ 13.

താൻസർവാന്വിമനസ്കാൻസ ദൃഷ്ട്വാ ശത്രുഘ്നസംജ്ഞിതഃ .

പപ്രച്ഛ മേഘഗംഭീരവാചാ വീരശിരോമണിഃ 14.

കിം സ്ഥിതം നിഖിലൈരദ്യ യുഷ്മാഭിഃ സംഘശോ ജലേ .

കുത്രാശ്വോ രഘുനാഥസ്യ സ്വർണപത്രേണ ശോഭിതഃ 15.

ജലേ കിം വിനിമഗ്നോഽസൗ ഹൃതോ വാ കേന മാനിനാ .

തന്മേ കഥയത ക്ഷിപ്രം കഥം യൂയം വിമോഹിതാഃ 16.

ശേഷ ഉവാച.

ഇതി വാക്യം സമാകർണ്യ രാജ്ഞോ രഘുവരസ്യ ഹി .

കഥയാമാസുസ്തേ സർവം വീരാഃ ശൂരശിരോമണിമ് 17.

ജനാ ഊചുഃ.

സ്വാമിന്വയം ന ജാനീമോ മുഹൂർതമഭവജ്ജലേ .

നിമമജ്ജ തതോ നായാദ്ധയസ്തവ മനോഹരഃ 18.

ത്വമേവ തത്ര ഗത്വേമം വാഹമാനയ വേഗതഃ .

അസ്മാഭിസ്തത്ര ഗംതവ്യം ത്വയാ സാർദ്ധം മഹാമതേ 19.

ഇതി ശ്രുത്വാ വചസ്തേഷാം സൈനികാനാം രഘൂദ്വഹഃ .

ഖേദം പ്രാപ ജനാൻപശ്യഞ്ജലസംതരണോദ്യതാൻ 20.

ഉവാച മംത്രിമുഖ്യം സ കിം കർതവ്യമതഃ പരമ് .

കഥം വാഹസ്യ സംപ്രാപ്തിർഭവിഷ്യതി വദസ്വ തത് 21.

കേ തത്ര ശൂരാഃ സംയോജ്യാ ജലേഽന്വേഷയിതും ഹയമ് .

കോ വാ നയിഷ്യതേ വാഹം കേനോപായേന തദ്വദ 22.

ഇതി രാജ്ഞോവചഃ ശ്രുത്വാ സുമതിർമംത്രിസത്തമഃ .

ഉവാച സമയേ യോഗ്യം ശത്രുഘ്നം ഹർഷയന്നിവ 23.

സ്വാമിന്നസ്തി തവ ശ്രീമഞ്ഛക്തിരദ്ഭുതകർമണഃ .

പാതാലഗമനേ ശക്തിർജലമധ്യാദിഹ സ്ഫുടമ് 24.

അന്യച്ച പുഷ്കലസ്യാപി ശക്തിരസ്തി മഹാത്മനഃ .

ഹനൂമതോഽപി രാമസ്യ പാദസേവാപരസ്യ ച 25.

തസ്മാദ്യൂയം ത്രയോ ഗത്വാ ഹയമാനയത ധ്രുവമ് .

യതോ ഭവേദ്വാഹമേധോ രഘുനാഥസ്യ ധീമതഃ 26.

ശേഷ ഉവാച.

ഇതി വാക്യം സമാശ്രുത്യ ശത്രുഘ്നഃ പരവീരഹാ .

സ്വയം വിവേശ തോയാംതർഹനുമത്പുഷ്കലാന്വിതഃ 27.

യാവജ്ജലം വിവേശാസൗ താവത്പുരമദൃശ്യത .

അനേകോദ്യാനശോഭാഢ്യമമേയം പുടഭേദനമ് 28.

തത്ര മാണിക്യരചിതേ സ്തംഭേ സ്വർണമയേ ഹയമ് .

ബദ്ധം ദദർശ രാമസ്യ സ്വർണപത്രസുശോഭിതമ് 29.

സ്ത്രിയസ്തത്ര മനോഹാരി രൂപധാരിണ്യ ഉത്തമാഃ .

സേവംതേ സുംദരീമേകാം പര്യംകേ സുഖമാസ്ഥിതാമ് 30.

താന്ദൃഷ്ട്വാ താഃ സ്ത്രിയഃ സർവാഃ പ്രാവോചൻസ്വാമിനീം പ്രതി .

ഏതേ്ല്പവർഷ്മവയസോ മാംസപുഷ്ടകലേവരാഃ 31.
ഭവിഷ്യംതി തവ ശ്രേഷ്ഠമാഹാരസ്യ ഫലം മഹത് .
ഏതേഷാം ശോണിതം സ്വാദു പുരുഷാണാം ഗതായുഷാമ് 32.
ഏതദ്വചഃ സമാകർണ്യ സേവകീനാം വരാംഗനാ .
ജഹാസ കിംചിദ്വദനം നർതയംതീ ഭ്രുവാനഘാ 33.
താവത്ത്രയസ്തേ സംപ്രാപ്താഃ സന്നാഹശ്രീ വിശോഭിതാഃ .
ശിരസ്ത്രാണാനി ദധതഃ ശൗര്യവീര്യസമന്വിതാഃ 34.
താ ദൃഷ്ട്വാ മഹിലാസ്തത്ര സൗംദര്യശ്രീസമന്വിതാഃ .
പ്രോചുസ്തേ വിസ്മയം വിപ്ര കിമിദം ദൃശ്യതേ മഹത് 35.
നമശ്ചക്രുർമഹാത്മാനഃ സർവേ ദേവവരാംഗനാഃ .
കിരീടമണിവിദ്യോതദ്യോതിതാംഘ്രിയുഗാസ്തതഃ 36.
സാ താൻപപ്രച്ഛ പുരുഷാൻസർവശ്രേഷ്ഠാ തു ഭാമിനീ .
കേ യൂയമത്ര സംപ്രാപ്താഃ കഥം ചാപധരാ നരാഃ 37.
മത്സ്ഥലം സർവദേവാനാമഗമ്യം മോഹനം മഹത് .
അത്ര പ്രാപ്തസ്യ തു ക്വാപി നിവൃത്തിർന ഭവത്യുത 38.
അശ്വോ്യം കസ്യ രാജ്ഞോ വൈ കഥം ചാമരവീജിതഃ .
സ്വർണപത്രേണ ശോഭാഢ്യഃ കഥയംതു മമാഗ്രതഃ 39.
ശേഷ ഉവാച.
ഇതി തസ്യാ വചഃ ശ്രുത്വാ മോഹനാചാരസംയുതമ് .
ഹനൂമാംസ്താം പ്രത്യുവാച ഗതഭീഃ പ്രഹസന്നിവ 40.
വയം വൈ കിംകരാ രാജ്ഞസ്ത്രൈലോക്യസ്യ ശിഖാമണേഃ .
ത്രിലോകീയം പ്രണമതേ സർവദേവശിരോമണിമ് 41.
രാമഭദ്രസ്യ ജാനീഹി ഹയമേധപ്രവർതിതുഃ .
പ്രമുംച വാഹമസ്മാകം കഥം ബദ്ധോ വരാങ്ഗനേ 42.
വയം സർവാസ്ത്രകുശലാഃ സർവശസ്ത്രാസ്ത്രകോവിദാഃ .
നയിഷ്യാമോ ബലാദ്വാഹം ഹത്വാ തത്പ്രതിരോധകാൻ 43.

ഇതി വാക്യം സമാകർണ്യ പ്ലവങ്ഗസ്യ വരാങ്ഗനാ .

വിവരസ്ഥാ പ്രത്യുവാച ഹസംതീ വാക്യകോവിദാ 44.

മയാനീതമിമം വാഹം ന കോമോചയിതും ക്ഷമഃ .

വർഷായുതേന നിശിതൈർബാണകോടിഭിരുച്ഛ്രിതൈഃ 45.

പരം രാമസ്യ പാദാബ്ജസൈവകീ കർമകാരിണീ .

ന ഗ്രഹീഷ്യാമി തദ്വാഹം രാജരാജസ്യ ധീമതഃ 46.

മഹാന വിനയോ ജാതോ മമ നേത്ര്യാഃ സുവാജിനഃ .

ക്ഷമതാദ്രാമചംദ്രസ്തച്ഛ്ശരണ്യോ ഭക്തവത്സലഃ 47.

യൂയം ക്ലിഷ്ടാസ്തത്പുരുഷാ ഹയാർഥം തസ്യ രക്ഷിതുഃ .

യാചധ്വം വരമപ്രാപ്യം ദേവാനാമപി സത്തമാഃ 48.

യഥാ മേമീവമത്യുഗ്രം ക്ഷമേത പുരുഷോത്തമഃ .

വ്രീഡാം ത്യക്ത്വാഖിലാം യൂയം വൃണുധ്വം വരമുത്തമമ് 49.

തസ്യാ വചഃ പരം ശ്രുത്വാ ഹനൂമാന്നി ജഗാദ താമ് .

രഘുനാഥപ്രസാദേന സർവമസ്മാകമൂർജിതമ് 50.

തഥാപി യാചേ വരമേകമുത്തമം .

വിധേഹി തന്മേ മനസഃ സമീഹിതമ് .

ഭവേ ഭവേ നോ രഘുനായകഃ പതി -.

ര്വയം ച തത്കർമകരാശ്ച കിംകരാഃ 51.

ഏതദ്വചനമാകർണ്യ പ്ലവഗസ്യ തദാംഗനാ .

ഉവാച വാക്യം മധുരം പ്രഹസ്യ ഗുണപൂജിതമ് 52.

ഭവദ്ഭിഃ പ്രാർഥിതം യദ്വൈ ദുർല്ലഭം സർവദൈവതൈഃ .

തദ്ഭവിഷ്യത്യസംദേഹഃ സേവകാസ്തദ്രഘോഃ പതേഃ 53.

അഥാപി വരമേകം വൈ ദാസ്യാമി കൃതഹേലനാ .

രഘുനാഥസ്യ തുഷ്ട്യർഥം തദ്വൃതം മേ ഭവേദ്വചഃ 54.

അഗ്രേ വീരമണിർഭൂപോ മഹാവീരസമന്വിതഃ .

ഗ്രഹീഷ്യതി ഭവദ്വാഹം ശിവേന പരിരക്ഷിതഃ 55.

തജ്ജയാർഥേ മഹാസ്ത്രം മേ ഗൃഹ്ണീത സുമഹാബലാഃ .
ദ്വൈരഥേ സ തു യോദ്ധവ്യഃ ശത്രുഘ്നേന ത്വയാ മഹാൻ 56.
ഇദമസ്ത്രം യദാ ത്വം തു ക്ഷേപയിഷ്യസി സംഗരേ .
അനേന പൂതോ രാമസ്യ സ്വരൂപം ജ്ഞാസ്യതേ പുനഃ 57.
ജ്ഞാത്വാ തം വാജിനം ദത്വാ ചരണേ പ്രപതിഷ്യതി .
തസ്മാദ്ഗൃഹ്ണീധ്വമസ്ത്രം തന്മമ വൈരിവിദാരണമ് 58.
തച്ഛ്രുത്വാ രഘുനാഥസ്യ ഭ്രാതാ ജഗ്രാഹ ചാസ്ത്രകമ് .
ഉദങ്മുഖഃ പവിത്രാംഗോ യോഗിന്യാ ദത്തമദ്ഭുതമ് 59.
തത്പ്രാപ്യാസ്ത്രം മഹാതേജാ ബഭൂവ രിപുകർശനഃ .
ദുഷ്പ്രധർഷ്യോ ദുരാരാധ്യോ വൈരിവാരണസത്സൃണിഃ 60.
താം നത്വാ രാഘവശ്രേഷ്ഠഃ ശത്രുഘ്നോ ഹയസത്തമമ് .
ഗൃഹീത്വാഗാജ്ജലാത്തസ്മാദ്രേവാതീരേ സുഖോചിതേ 61.
തം ദൃഷ്ട്വാ സൈനികാഃ സർവേ പ്രഹൃഷ്ടാംഗാ മുദാന്വിതാഃ .
സാധുസാധു പ്രശംസംതഃ പപ്രച്ഛുർഹയനിർഗമമ് 62.
ഹനൂമാൻകഥയാമാസ ഹയസ്യാഗമനം മഹത് .
വരപ്രാപ്തിം ച താഭ്യോ വൈ തേഽപി ശ്രുത്വാ മുദം ഗതാഃ 63.
ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖംഡേ ശേഷവാത്സ്യായനസംവാദേ രാമാശ്വമേധേ ശത്രുഘ്നസ്യ യോഗിനീദർശനജലമധ്യാദ്വാഹപ്രാപ്തിർനാമ അഷ്ടത്രിംശത്തമോഽധ്യായഃ 38 .
